

Værdien af biogas er andet end kroner og ører

Biogasanlæg er mere end blot CO₂-neutral energi, miljø og jobskabelse. Det er ofte de bløde værdier, der driver ildsjælene, giver lokal opbakning samt goodwill og anerkendelse.

Af Jesper Bandsholm, Knud Tybirk og Trine Balskilde Stoltenborg

Etablering af et biogasanlæg udfordrer ofte lokalområdet, men ved at inddrage alle aspekter – herunder de bløde værdier – bliver det lettere at skabe opbakning til et projekt, der kan skabe lokale vækstmuligheder.

Den traditionelle forretningsplan med etableringsomkostninger, biomassebehov og afsætningsmuligheder skal stå skarpt. Men hvis man går et skridt videre og anskuer biogassen ud fra et bredere perspektiv, får man et stærkere og mere bæredygtigt projekt.

Det handler om at skabe en forståelse for, at biogasanlægget er et fælles projekt, der kan give et bedre miljø, skabe erhvervsudvikling og nye arbejdspladser. Der er omdrejningspunktet for den gode historie og den gode mavefølelse. Man bør tænke i totalværdi og ikke blot i kroner og øre.

Fokus på de bløde værdier

Et biogasprojekt omfatter mindst fire aspekter, der skal regnes med i den

Etablering af biogasanlæg er et fælles projekt, der kan give et bedre miljø, skabe erhvervsudvikling og nye arbejdspladser. Der er omdrejningspunktet for den gode historie og den gode mavefølelse.

samfundsmæssige værdi. Det drejer sig om:

- Blå** Erhvervsudvikling, finansiering, branding, omtale, partnerskab.
- Rød** Den gode historie, stolthed, jobskabelse, fællesskab.
- Grøn** Jordens frugtbarhed, næring, miljø og klima.
- Grå** Teknik, teknologi, infrastruktur, fysiske rammer.

De røde værdier går ofte forud for de blå: finansiering findes måske kun, fordi der er en god historie, som driver ildsjælene og skaber opbakning i lokalsamfundet. De blå værdier er helt afhængige af de grå og de grønne for at skabe jobs lo-

kalt. Dermed kan de røde værdier – som er relativt luftige begreber – skabe grundlag for mere hårde og håndgribelige værdier som øget omsætning, nye jobs, tilflytning til øen med videre.

Biogas er et fremragende eksempel på, at nogle erhvervstyper kan bidrage lokalt på mange niveauer - socialt- miljø- og erhvervsmæssigt. Specielt de to førstnævnte bliver ofte negligeret i diskussionerne over Excel regnearkene. Hvis man i stedet anskuer sin forretningsmodel i et større perspektiv, åbnes der op for samarbejdsmuligheder og skæve relationer, som kan blive afgørende for processen og resultatet.

Arkivfoto: BiotPress

Samsø-færgen *Prinsesse Isabella*, der sejler på flydende metangas. I dag hentes metangassen i Holland, men på Samsø arbejdes der på at etablere et biogasanlæg, der kan forsyne færgen med lokalt produceret biogas fra 2018. På billedet til højre er en medarbejder fra rederiet i færd med at fylde gas på færgen.

Samsø som eksempel

På Samsø arbejdes der på at etablere et biogasanlæg, der kan levere flydende metangas til færgen, som i dag sejler på naturgas.

Ud fra en snæver økonomisk betragtning hænger det ikke sammen, men Samsø tror på, at humlebien kan flyve. Der skal ikke kun tænkes i Excel regneark, men også hvad det kommer til at betyde på et lokalt og kommunalt plan. En situation Samsø er tvunget til som ø, men hvis eksempel kan spredes til fastlandet.

I dag er produktionen af biogas baseret på kendt teknologi, men på Samsø er biomasseressourcerne begrænset af øens størrelse og husdyrhold. Så man skal fra starten tænke i alternative løsninger for at få et standardanlæg til at producere den nødvendige mængde gas, og det kræver, at alle aktører er motiverede. Befolkningen skal også være indstillet på, at der kan være gener i form af blandt andet ekstra trafik, men at det er værd at tage med af hensyn til øens udvikling som en miljøvenlig grøn ø, der er selvforsynende med vedvarende energi.

Der kan være stærke værdier i at vise, at Samsø kan og vil stå sammen og løfte opgaven på øen – og fortælle den historie højt. Så kom-

mer investorerne, fordi det er en god historie at koble sig på. Derved kommer også de lokale jobs til maskinmesteren og hans familie, der flytter til øen med tre skolesøgende

“Biogas er et fremragende eksempel på, at nogle erhvervstyper kan bidrage lokalt på mange niveauer - socialt-miljø- og erhvervsmæssigt.

børn og et beskatningsgrundlag.

Det giver mening og en fornemmelse af sammenhæng, som er lettere at identificere på en ø, hvor andre værdier end kroner og øre spiller en mærkbar rolle.

Ikke kun biogas

Laks og grisefarme samt slagterier bliver lettere at udvikle med et biogasanlæg i bagklommen.

Når der etableres et biogasanlæg på Samsø, giver det mulighed for at udvikle alternative forretningsmodeller inden for cirkulær bioøkonomi. I forvejen kan Samsø tilbyde et bæredygtigt afsæt og et brand, hvor det at etablere en laksefarm vil kunne lægge sig op ad biogasanlægget. Forretningsmodellen for en sådan farm kan nemt udvides og

skabe indtægtskilder fra biologiske restprodukter – slam fra bassiner og slagteaffald kan bruges til produktion af biogas og levere værdifuld gødning til landbruget. En markant forbedring af forretningsmodellen og et erhvervsbidrag til Samsø.

Jesper Bandsholm er forskningsassistent ved Aarhus Universitet, Campus Herning, e-mail bandsholm@btech.au.dk.

Knud Tybirk er projektleder ved Samsø Kommune, e-mail aukt@samsøe.dk.

Trine Balskilde Stoltenborg er projektleder ved EnergiAkademiet, e-mail tbs@energiakademiet.dk.

